

Отже, якщо уроки з математики проводити за інтерактивними технологіями то будуть надзвичайно цікаві для дітей, сприятимуть активізації навчання школярів, формуватимуть у дітей відповідальність і за себе і за колектив, а також покращуватимуть мовленнєві здібності.

Список використаних джерел:

1. Інтерактивні методи навчання: теорія і практика впровадження [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <http://shkola.ostriv.in.ua>.
2. Комар О. Урок математики за інтерактивними технологіями [Електронний ресурс] / О. Комар. – Режим доступу до ресурсу : dspace.udpu.org.ua.
3. Подкопасва Е. В. Інтерактивні методи навчання на уроках математики [Електронний ресурс] / Е. В. Подкопасва – Режим доступу до ресурсу : <http://osvita.ua>.
4. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок / О. Пометун, Л. Пироженко // Інтерактивні технології навчання. – Київ : «Видавництво А.С.К.», 2003. – С.192

Науковий керівник : к. п. н., доцент Т. С. Зорочкіна

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МАТЕМАТИКИ

Ю. О. Остапук

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Патріотичне виховання розуміється як цілеспрямований процес педагогічного впливу з метою формування в учнів любові до своєї Батьківщини. Роль початкової освіти в цьому плані неможливо переоцінити: у молодших школярів формується почуття гордості за свою країну і свій народ, повага до його величних звершень і гідних сторінок минулого.

Кожен віковий етап дитини характеризується переважанням тих чи інших характерних ознак, що безпосередньо впливають на внутрішній розвиток особистості, формування рис і властивостей, зумовлюють прояв певних поведінкових дій. Молодший шкільний вік є тим віковим періодом патріотичного виховання, коли змінюється соціальна позиція дитини, виникають потреби в самопізнанні й рефлексії окремих явищ, людей і соціальних груп, норм, правил, цінностей; актуалізуються когнітивна та емоційна сфери, які впливають на мотивацію поведінки дитини [3].

У патріотичному вихованні молодших школярів особливого значення набуває особистісно-орієнтований підхід, де в центрі стоять інтереси дитини, її потреби та можливості. Лише у випадку, де ціннісні підходи будуть взаємодіяти у вигляді *людина* (особистість) – *народ* (культура, історія, освіта) – *держава* (суспільство), можна реалізувати перспективну і демократичну модель виховання патріота.

Науковці виділяють такі основні форми патріотичного виховання молодших школярів:

- інформаційно-масові (вікторини, вечори, подорожі до джерел рідної культури, історії держави і права, жива газета);
- діяльнісно-практичні (творчі групи, екскурсії, свята, театр-експромт, ігри-драматизації, огляди-конкурси);
- інтегровані (шкільні клуби, фестивалі, гуртки);
- діалогічні (бесіда, міжрольове спілкування);
- індивідуальні (доручення, творчі завдання, індивідуальна робота тощо);
- наочні (шкільні музеї, кімнати, зали, галереї, виставки дитячої творчості, книжкові виставки, тематичні стенди тощо) та інші [5].

У методичних рекомендаціях, що присвячені вихованню учнів початкових класів, особливу увагу зосереджують на тому, що соціальна і громадянська компетентності є ключовими і міждисциплінарними та спрямовуються на соціалізацію особистості, набуття громадянських якостей, дотримання соціальних норм і правил. Пропонується практикувати проведення виховних годин у формі зустрічей з волонтерами, учасниками бойових дій, майстер-класів з дітьми та батьками з виготовлення сувенірів для бійців української армії [6].

Складний процес героїко-патріотичного виховання здійснюється за допомогою різноманітних форм і методів роботи, вибір яких залежить від змісту та наповнення завдань, вікових особливостей та з урахуванням основних напрямів діяльності школярів.

Навчання математики учнів початкової школи також займає свою нішу у патріотичному вихованні підрастаючого покоління. У діючих підручниках з математики для початкової школи є завдання, виконання яких сприяє розвитку не лише логіко-математичних здібностей, а й обізнаності про здобутки, культуру та довкілля України. Аналогічні завдання також можна підібрати з додаткових навчально-методичних та інформаційних засобів. Наведемо деякі з таких завдань.

2 клас [4; 7].

Задача 1. На зимових Паралімпійських іграх 2018 року (м. Пхьончхан, Південна Корея) українська національна збірна виборола 22 медалі. Наші спортсмени отримали 14 золотих і срібних медалей та 15 срібних і бронзових. Скільки отримали українські спортсмени золотих, срібних і бронзових медалей окремо?

Задача 2. В Україні встановлено 1256 пам'ятників Тарасу Шевченку. З них 193 розташовано у Львівській області та 102 – у Черкаській. На скільки більше пам'ятників у Львівській області, ніж у Черкаській? Скільки пам'ятників Шевченку знаходиться в інших областях України?

3 клас [1].

Задача 3. Михайлик побачив у книжковій крамниці збірки віршів Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки, В. Стуса, Ліни Костенко. Кожна збірка коштує 9 грн. Скількома способами він може витратити свої 36 грн. на ці збірки?

Задача 4. Кременчуцьке водосховище – найбільше на Дніпрі. Його довжина і ширина разом становлять 177 км. Ширина водосховища 28 км. На скільки кілометрів ширина водосховища менша від його довжини?

4 клас [2].

Задача 5. У Київському метрополітені три лінії: червона, зелена та синя. На зеленій лінії 35 поїздів. Це $\frac{1}{3}$ всієї кількості поїздів метрополітену. Скільки всього поїздів на трьох лініях?

Задача 6. Відстань від Львова до Житомира 360 км, а від Житомира до Києва – у 3 рази менша. Постав запитання, щоб розв'язати задачу двома способами.

Задача 7. У 1982 р. святкували 1500-річчя столиці України – міста Києва. Скільки століть існує Київ?

Задача 8. Золоті ворота в Києві – головну браму міста часів Київської Русі – споруджено в 1037 р. У якому столітті відбулася ця подія? Скільки років тому?

Поряд з основним навчальним матеріалом патріотичному вихованню молодших школярів сприяє виконання цікавих завдань з математики (ребуси, кросворди, графічні малюнки тощо), які можна пропонувати учням на інформаційних стендах класної кімнати.

Патріотичне виховання є одним із пріоритетних напрямів загальноосвітніх навчальних закладів та держави в цілому щодо розвитку молодшого школяра як громадянина, який плекає українські традиції, духовні цінності, володіє відповідними знаннями, вміннями та навичками.

Література

1. Богданович М. В. Математика : підруч. для 3 кл. загальноосвіт. навч. закл. / М. В. Богданович, Г. П. Лищенко. – К. : Генеза, 2014. – 176 с.
2. Богданович М. В. Математика : підруч. для 4 кл. загальноосвіт. навч. закл. / М. В. Богданович, Г. П. Лищенко. – К. : Генеза, 2015. – 176 с.
3. Короденко М. І. Патріотизм – запалити, не дати згаснути / М. І. Короденко // Освіта України. – 2015. – № 36. – С. 8-9.
4. Пам'ятники Шевченку в Україні та світі. – Інтернет-ресурс. – Режим доступу : https://upservice.io.ua/s409973/ppamyatniki_tarasu_shevchenku
5. Плекаємо патріотів України (збірка статей освітян Черкащини з досвіду патріотичного виховання). – Черкаси: Видавництво Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників, 2011. – 116 с.
6. Роговець О. В. Структура громадянськості молодших школярів / О. В. Роговець // Педагогіка і психологія. – 2012. – № 4(77). – С. 53-59.
7. Україна на зимових Паралімпійських іграх 2018. – Інтернет-ресурс. – https://uk.wikipedia.org/wiki/Україна_на_зимових_Паралімпійських_іграх_2018

Науковий керівник: викладач О. А. Коваленко

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ НАРОДНИХ ІГОР У ФІЗИЧНОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

А. О. Павленко

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Актуальність теми. Відомо, що основою всебічного розвитку дитини дошкільного віку є її повноцінний фізичний розвиток. Український народ своїм багатотисячолітнім досвідом інтуїтивно відібрав найефективніші засоби гармонійного виховання підростаючого покоління, чільне місце серед яких посідають народні рухливі ігри. Традиційно в освітньому процесі вони використовуються як ефективний засіб фізичного виховання. Психолого-педагогічні аспекти фізичного виховання дітей дошкільного віку були предметом дослідження багатьох науковців різних часів (Н. Андрюшук, Г. Ващенко, Е. Вільчковський А. Макаренко, С. Мудрик, С. Русова, В. Сухомлинський, К. Ушинський та ін.). Як зазначають Г. Ващенко, С. Русова, К. Ушинський українські народні рухливі ігри є одним із дієвих засобів виховання дітей дошкільного віку. Вони сприяють формуванню та вдосконаленню життєво необхідних рухів, всебічному фізичному розвитку та зміцненню здоров'я дитини, вихованню позитивних моральних і вольових якостей.

Мета статті полягає у визначенні ефективності використання народних ігор у фізичному розвитку дітей дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. Народна гра, як стверджував К. Ушинський, це могутній виховний засіб, який виробило людство і тому в ній істотна потреба людської природи [6, с. 385].

Здебільшого в працях педагогів основним засобом формування фізичного загартування виступали народні рухливі ігри і забави. Вони були не лише формою проведення дозвілля та розваг. Завдяки їм формувались як духовні, так і фізичні якості, а саме: стриманість, кмітливість, наполегливість, організованість; розвивались сила, спритність, швидкість, витривалість та гнучкість [4, с. 17].